

Projekt

z dnia 13 maja 2024 r.

Zatwierdzony przez

BURMISTRZ

Bogdan Kłacki

**UCHWAŁA NR III/.../24
RADY MIEJSKIEJ W INOWŁODZU**

z dnia 23 maja 2024 r.

o zmianie Uchwały Nr LXXII/467/24 z 25 stycznia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Gminie Inowłódz na lata 2024-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) Rada Miejska w Inowłodzi uchwala co następuje:

§ 1. W Uchwale Nr LXXII/467/24 z 25 stycznia 2024 r. w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Gminie Inowłódz na lata 2024-2028 załącznik pod nazwą "Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Gminie Inowłódz na lata 2024-2028" otrzymuje brzmienie jak w niniejszej uchwale.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Inowłodzi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Inowłodzi

Roman Rodakowski

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Iwona Szczepanińska

RADCA PRAWNY

Beata Janik
Nr rej. Łd-P-222

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Inowłódz na lata 2024-2028

I. Wstęp

Według polskich regulacji prawnych przemoc jest przestępstwem. Niezależnie, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie artykułów Kodeksu Karnego. Przemoc o charakterze ciągłym jest zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się z art. 207 Kodeksu Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17), które jest ścigane z urzędu.

Artykuł 207 Kodeksu Karnego stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podejmowanie interwencji w środowisku wobec osób dotkniętych przemocą domową odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Podjęcie w/w procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Przedstawiciele podmiotów, o których mowa realizują procedurę "Niebieskie Karty" w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny, domowników lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez nich lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

II. Podstawy prawne

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Ustawa z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.). Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc domową. W/w ustawa określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony osób doznających przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową i osób stosujących przemoc to:

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

III. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy domowej

Przemocą domową określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, wspólnie zamieszkującej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc domowa to zamierzone działanie, które wykorzystuje przewagę sił i działa przeciwko domownikowi naruszając jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodując cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Rodzina, środowisko domowe jest najważniejsze w życiu człowieka, kształtuje osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy jej członkami, oparte na szacunku i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy domowej narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad członkami rodziny, domownikami jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie osobie bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia.
2. Przemoc seksualna - to zachowanie zmuszające osobę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowaniu jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna - to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości osoby, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie osoby od sprawcy.
5. Zaniedbanie - to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa ma traumatyczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała osoby doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, osobę stosującą przemoc oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy domowej wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

IV. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Inowódz

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Inowódz została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki.

Dzięki analizie i interpretacji wyników badań ankietowych w *Diagnozie zjawiska problemu przemocy domowej i oceny świadomości społecznej wobec problemu przemocy na terenie Gminy Inowódz*, która została przeprowadzona w 2023 r. podmioty odpowiedzialne za prowadzenie lokalnej polityki społecznej, w tym działalności profilaktycznej, mogą określić główne problemy, z którymi zmagają się mieszkańcy Gminy, a także wskazać obszary priorytetowej interwencji, czyli te aspekty przemocy domowej i przemocy rówieśniczej, które występują w największym nasileniu oraz przynoszą znaczące konsekwencje społeczne. Dzięki przeprowadzonej diagnozie będą projektowane działania naprawcze umożliwiające rozwiązanie niekorzystnej sytuacji lub problemu występującego w Gminie. Opracowane zadania pomocowe zostały m. in. uwzględnione w niniejszym programie co zapewnia możliwość ich systematycznego wdrażania i finansowania.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Gminy Inowódz wzięło udział 135 dorosłych (kobiety 81%, mężczyźni 19%) oraz 92 uczniów (chłopcy 52%, dziewczęta 48%).

Wyróżniają się zbadane zagadnienia wynikające z diagnozy to:

Dorośli mieszkańcy

5 %	Odsetek badanych, którzy nie uznają przemocy domowej za przestępstwo
39 %	Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących znajomość w swoim otoczeniu kogoś, kto doświadcza przemocy
29 %	Odsetek respondentów, deklarujących znajomość osób dorosłych w swoim otoczeniu doświadczających przemocy
84 %	Odsetek badanych, którzy twierdzą, że problem przemocy jest związany z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych
17 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli przemocy
4 %	Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli przemocy więcej niż 20 razy
15 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli przemocy psychicznej
11 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosowali przemoc
1 %	Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosowali przemoc więcej niż 20 razy
9 %	Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosowali przemoc psychiczną
2 %	Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosowali przemoc wobec dziecka/dzieci
9 %	Odsetek badanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli cyberprzemocy
0 %	Odsetek badanych deklarujących stosowanie cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy
38 %	Odsetek badanych, którzy deklarują, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą lub udzielili odpowiedzi "nie wiem"
10 %	Odsetek ankietowanych, którzy uważają, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy
22 %	Odsetek ankietowanych, uznających przemoc domową za znaczny problem na terenie Gminy
57 %	Odsetek badanych, którzy uważają zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego za najskuteczniejsze działanie ochronne wobec osób doświadczających przemocy domowej
63 %	Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy uważają, że warsztaty profilaktyczne dla dorosłych przyniosą najlepsze efekty w kontekście zapobiegania przemocy domowej
59 %	Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy uważają, że warsztaty profilaktyczne dla dzieci przyniosą najlepsze efekty w kontekście zapobiegania przemocy domowej

Uczniowie

3 %	Odsetek uczniów, którzy nie wiedzą, jakie zachowania można zaliczyć do przemocowych
62%	Odsetek młodych osób, które kiedykolwiek doświadczyły przemocy
35 %	Odsetek respondentów, którzy doświadczyli przemocy ze strony uczniów ze szkoły
42 %	Odsetek młodych osób, które doświadczyły przemocy psychicznej
48 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli przemocy

37 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich stosowali przemoc
28 %	Odsetek uczniów, którzy stosowali przemoc psychiczną
33 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosowali przemoc
11 %	Odsetek uczniów twierdzących, że w ich domu stosuje się wobec nich przemoc
69 %	Odsetek ankietowanych, którzy twierdzą, że w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami
16 %	Odsetek uczniów, którzy nie wiedzą do kogo mogliby się zwrócić o pomoc mając problem związany z przemocą domową lub rówieśniczą
15 %	Odsetek uczniów, którzy nie wiedzą, czym jest cyberprzemoc
52 %	Odsetek badanych, którzy doznali cyberprzemocy kiedykolwiek w życiu
29 %	Odsetek uczniów deklarujących stosowanie cyberprzemocy kiedykolwiek w życiu
33 %	Odsetek badanych, którzy nie uważają przemocy domowej za przestępstwo (wraz z odpowiedzią "nie wiem")
55 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 2 lat nie brali udziału w zajęciach profilaktycznych dotyczących cyberprzemocy
58 %	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 2 lat nie brali udziału w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy domowej
59%	Odsetek ankietowanych, którzy w ciągu ostatnich 2 lat nie brali udziału w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy rówieśniczej

Kolejne dane statystyczne, które obrazują sytuację problemu przemocy domowej na terenie Gminy to dane z procedury „Niebieskie Karty”.

W latach 2019-2023 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie 26 formularzy „Niebieskiej Karty”.

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba „Niebieskich Kart”	5	10	4	3	4

Funkcjonariusze Policji w w/w okresie wszczęli 24 procedur „Niebieskiej Karty”, pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - 1, natomiast 1 procedura została zainicjowana przez placówkę oświatową.

Problem przemocy w w/w okresie dotknął 26 rodzin, a w nich 88 jej członków, co stanowi 2,37 % ogólnej liczby osób zamieszkujących na terenie Gminy Inowódz (3713 mieszkańców - stan na dzień 31 grudnia 2023 r.). W małych środowiskach lokalnych, szczególnie wiejskich do tej pory funkcjonują stereotypy dotyczące przemocy domowej, stosowania kar cielesnych oraz mała świadomość co jest działaniem przemocowym. Zdaniem pracowników socjalnych oraz pedagogów szkolnych z terenu Gminy ich liczba jest nieadekwatna do faktycznych rozmiarów zjawiska przemocy. W codziennej pracy spotykają się oni ze zjawiskiem nie zgłaszania lub ukrywania przemocy spowodowanym najczęściej strachem przed sprawcą, obawą przed stygmatyzacją w społeczności lokalnej lub brakiem wiedzy na temat możliwości wsparcia i pomocy. Niewielki wzrost liczby zakładanych kart w stosunku do lat ubiegłych (w latach 2015 - 2018 łącznie wpłynęło 23 Niebieskich Kart) może świadczyć o zwiększającej się świadomości mieszkańców oraz instytucji na temat przeciwdziałania przemocy.

V. Zasoby instytucjonalne i kadrowe/realizatorzy programu

Na terenie Gminy Inowódz znajdują się następujące instytucje realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowłodzu
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Inowłodzu
- Placówki oświatowe: Publiczna Szkoła Podstawowa w Inowłodzu, Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzustowie, Niepubliczna Szkoła w Królowej Woli, Niepublicznie Przedszkole TPD
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna w Inowłodzu

- Organizacja pozarządowa: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
Instytucje i organizacje spoza terenu Gminy Inowłódz
- Komisariat Policji w Czerniewicach
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.
- Rejonowy Sąd w Tomaszowie Maz.

Gmina w zakresie realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób dotkniętych przemocą domową dysponuje osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej, do których należą m. in. terapeuta uzależnień, psycholog i pedagogi, funkcjonariusze Policji, kuratorzy społeczni i zawodowi, pracownicy socjalni, lekarze pierwszego kontaktu, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych.

VI. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą;
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz o instytucjach wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą;
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- wszczyna procedurę "Niebieskie Karty" zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. poz. 1870).

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno - pomocowych współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno - pomocowe

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno-pomocowej.

Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
9. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej powołuje się grupę diagnostyczno-pomocową.

Do zadań grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
3. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
5. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
6. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
7. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” lub wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
8. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

VII. Cele programu

1. Cel główny programu:

Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy

2. Cele szczegółowe programu

Cel 1. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Lp	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
----	---------	-----------	-------------------	--------------

1	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	<p>a. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku</p> <p>b. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową</p> <p>c. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym</p> <p>d. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową</p> <p>e. monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą</p> <p>f. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej</p> <p>g. zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”</p> <p>h. występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p> <p>i. udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych</p>	2024-2028	<p>GOPS w Inowłodzu</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Komisariat policji</p> <p>GKRPA w Inowłodzu</p> <p>Szkoły z terenu gminy Inowódz</p> <p>inne jednostki i organizacje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej</p>
---	---	---	-----------	--

Wskaźnik realizacji działania: liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych, liczba uruchomionych procedur "Niebieska Karta", liczba osób/rodzin objętych pomocą, liczba ofiar przemocy domowej, liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy, liczba interwencji związanych z przemocą domową.

Cel 2. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową

Lp	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy/partnerzy
1	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom dotkniętym przemocą domową	<p>a. nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa łódzkiego zapewniającymi schronienie osobom doświadczającym przemocy</p> <p>b. udzielanie świadczeń pieniężnych</p>	2024-2028	GOPS w Inowłodzu
2	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom dotkniętym przemocą domową	<p>a. prowadzenie pracy socjalnej</p> <p>b. prowadzenie poradnictwa specjalistycznego</p>	2024-2028	<p>GOPS w Inowłodzu</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Punkt Konsultacyjny w Inowłodzu</p> <p>Komisariat policji</p>

		w ramach Punktu Konsultacyjnego w Inowłodzu c. edukowanie osób doznających przemocy w zakresie przysługujących im praw		w Czerniewicach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim
3	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	a. motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc b. organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i osób dotkniętych przemocą domową	2024-2028	GOPS w Inowłodzu Komisariat policji w Czerniewicach Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim

Wskaźniki realizacji działania: liczba osób, którym udzielono wsparcia w formie schronienia i pomocy materialnej, liczba osób, które skierowano i motywowano do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Cel 3. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową

Lp	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy/partnerzy
1	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	a. podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej b. podnoszenie wiedzy w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej wśród społeczności lokalnej poprzez organizowanie warsztatów, spotkań ze specjalistami, szkoleń dla przedstawicieli różnych grup społecznych (rodziców, seniorów, młodzieży, dzieci) c. prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m. in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki d. organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	2024-2028	GOPS w Inowłodzu Komisariat Policji w Czerniewicach Placówki oświatowe Gminne Centrum Kultury (Świelice wiejskie) GKRPA Zespół Interdyscyplinarny Służba zdrowia Kuratorzy

		e. współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej		
--	--	---	--	--

Wskaźniki realizacji działania: ilość osób biorących udział w działaniach profilaktycznych (min. in. warsztatach, spotkaniach, szkoleniach) organizowanych przez realizatorów programu, ilość dzieci które skorzystały z działań profilaktycznych w placówkach oświatowych, ilość zakupionych materiałów profilaktycznych.

Cel 4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej

Lp	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy/partnerzy
1	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej	a. uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, (szkolenia wspólne i resortowe) b. organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zajmujących się problematyką przemocy	2024-2028	GOPS w Inowłodzu Komisariat policji w Czerniewicach Placówki Oświatowe Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny Kuratorzy

Wskaźniki realizacji działania: liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, raporty i protokoły ze spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji zajmujących się problematyką przemocy.

VIII. Adresaci programu

Program skierowany jest do społeczności lokalnej z terenu Gminy Inowódz, a w szczególności do:

- 1) osób doznających przemocy, w tym do dzieci i innych osób zależnych (do tych grup należy zaliczyć oprócz dzieci także osoby niepełnosprawne, osoby starsze, a także niesamodzielne osoby wymagające opieki innych,
- 2) osób stosujących przemoc,
- 3) świadków przemocy,
- 4) osób/instytucji świadczących pomoc na rzecz osób/rodzin z problemem przemocy domowej,
- 5) rodzin zagrożonych przemocą,
- 6) całej społeczności lokalnej Gminy Inowódz.

IX. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Inowódz.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

4. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy - diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Inowłódz.

5. Zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy domowej.

6. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

X. Miejsce i czas realizacji programu

Program będzie realizowany na terenie Gminy Inowłódz w latach 2024-2028.

Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

XI. Monitorowanie programu

Kierownik GOPS do 31 marca każdego roku będzie przedkładał Radzie Miejskiej w Inowłodzu sprawozdanie z realizacji programu na podstawie materiałów i informacji od realizatorów programu.

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W ramach monitoringu systematycznie (raz na pół roku) gromadzone będą dane dotyczące realizacji określonych działań w ramach poszczególnych celów, co umożliwi ocenę postępu jego realizacji. Uzyskane informacje będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań programowych.

Ewaluacja programu polegała będzie na sprawdzeniu, w jakim stopniu wskazane w programie kierunki działań zostały zrealizowane. Dzięki zebraniu danych, przeprowadzeniu ich analizy oraz interpretacji, uzyskane informacje posłużą do dalszego planowania i modyfikacji programu.

Do badań ewaluacyjnych stosować będziemy zarówno techniki ilościowe tj. koszty, ilość świadczeniobiorców, ilość usług oraz jakościowe tj. ankiety, obserwacje, opinie, dyskusje, raporty. Badane mogą być takie elementy jak: dostępność i standard usług, terminowość, stopień realizacji celów i zadań, pozytywne oddziaływanie programu.

Ewaluacja ma znaczenie zarówno dla podmiotów realizujących program, które sprawdzają w ten sposób efektywność swoich działań i skuteczność przyjętych założeń, jak i dla sponsorów (budżetowych i pozabudżetowych), którzy oczekują informacji o sposobie wydatkowania środków.

XII. Finansowanie i koordynacja programu

Zakłada się, że program finansowany będzie ze środków:

- budżetu Gminy (plan w budżecie GOPS na 2024 r. wynosi 10 000 zł.)
- z innych funduszy, programów i źródeł.

Środki finansowane na realizację programu planowane będą także przez poszczególnych realizatorów programu.

Program będzie koordynowany przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowłodzu.

UZASADNIENIE

W związku z pismem znak: RPS-I.9452.25.2024 z 1.03.2024 r. z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej i wniesionymi do *Uchwały nr LXXII/467/24 Rady Miejskiej w Inowłodzu z dnia 25 stycznia 2024 roku w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Gminie Inowłódz na lata 2024-2028* zastrzeżeniami ponownie zweryfikowano i poprawiono zgodnie z wytycznymi załącznik do w/w uchwały. Zastrzeżenia dotyczyły nazwy Programu, zgodnie z aktualnymi zapisami art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Znowelizowane przepisy doprecyzowują pojęcia: osoba doznająca przemocy domowej, osoba stosująca przemoc domową, świadek przemocy domowej, w celu wyeliminowania poprzedniej nomenklatury (ofiara, sprawca). Zgodnie z zaleceniami uszczegółowiono także wskaźniki realizacji celów 2 i 3 niniejszego programu.